

UCHWAŁA NR
RADY GMINY JASIONÓWKA

z dnia 2022 r.

**w sprawie Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy
w rodzinie na lata 2022-2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, poz. 1005, poz. 1079) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2022-2024” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Leszek Lewicki

Załącznik do uchwały Nr
Rady Gminy Jasionówka
z dnia 2022 r.

***GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2022 -2024***

Jasionówka, 2022 r.

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Niezbędne jest zatem podejmowanie działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy. Jako złożone zjawisko wymaga systemowego, interdyscyplinarnego podejścia i zaangażowania szeregu instytucji i służb poszczególnych szczebli dla stworzenia warunków do prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowania w niej postaw i zachowań antyspołecznych, w tym między innymi przemocy domowej.

Podstawą Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2022-2024 jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działanie edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gmina Jasionówka podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Jednym z takich działań jest powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w ramach którego funkcjonują grupy robocze. Pracownicy socjalni, policjanci, nauczyciele, kuratorzy, pracownicy ochrony zdrowia, pedagog szkolny i psycholog współpracują i podejmują działania na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Celem strategicznym Programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ograniczenie skali zjawiska w Gminie Jasionówka. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie. Opracowanie Programu poprzedzone zostało rozpoznaniem skali zjawiska przemocy na terenie gminy głównie przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagoga szkolnego oraz dzielnicowych.

Program swoim zakresem obejmuje działania na lata 2022-2024 i jest spójny z projektem Uchwały Rady Ministrów w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022.

II. ODBIORCY PROGRAMU.

Program skierowany jest do mieszkańców gminy Jasionówka, w tym:

- osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- osób doświadczających przemocy w rodzinie,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, których obszarem działania jest Gmina Jasionówka.

III. ZASOBY GMINY JASIONÓWKA W ZAKRESIE DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE.

Potencjał Instytucjonalny:

- Urząd Gminy Jasionówka,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Punkt konsultacyjny
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Zespół Interdyscyplinarny
- Zespół Szkolno-Przedszkolny
- Komenda Powiatowa Policji w Mońkach/ Posterunek Policji w Knyszynie
- Organizacje pozarządowe i inne podmioty, szczególnie te prowadzące działalność w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz sportu, rekreacji i kultury.

IV. CELE PROGRAMU.

Celem głównym Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest podejmowanie wszelkich działań wśród społeczności lokalnej na terenie Gminy Jasionówka na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele szczegółowe Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w Gminie Jasionówka:

- dostarczenie rzetelnej informacji o zjawisku przemocy (jakie zachowania są przemocą, kto uczestniczy w przemocy),
- dostarczenie rzetelnej informacji o konsekwencjach stosowania przemocy przez sprawcę,
- poinformowanie zarówno osoby doznającej przemocy, jak i osoby stosującej przemoc o możliwościach szukania pomocy,
- zdiagnozowanie sytuacji rodzinnej pod względem bezpieczeństwa i potrzeb rodziny,
- zapewnienie bezpieczeństwa członkom rodziny gdzie występuje przemoc,

- uruchomienie wszelkich procedur na rzecz dobra dziecka w tej rodzinie,
- kompleksowa pomoc rodzinom uwikłanym w przemoc domową,
- dostarczenie rzetelnej informacji o zjawisku przemocy rówieśniczej oraz uruchomienie wszelkich procedur na rzecz dobra dziecka w szkole

V. PROBLEM PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY JASIONÓWKA .

Na terenie Gminy Jasionówka z powodu występowania różnorodnych dysfunkcji i problemów, w tym przemocy w rodzinie, pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jasionówce w 2020 roku objęto:

- praca socjalna - 120 rodzin, w tym 264 osoby,
- interwencja kryzysowa - 29 rodzin, w tym 71 osób,
- poradnictwo - 72 rodziny, w tym 208 osób.

Natomiast w 2021 roku pomocą objęto:

- praca socjalna - 105 rodzin , w tym 273 osoby,
- interwencja kryzysowa - 38 rodzin, w tym 102 osoby,
- poradnictwo - 69 rodzin, w tym 190 osób.

W roku 2020 prowadzono procedurę „Niebieskie karty” w 5 rodzinach. Natomiast w roku 2021 procedurę prowadzono w 10 rodzinach. Rodziny te były systematycznie monitorowane przez pracowników socjalnych oraz dzielnicowych. W ramach prac Zespołu interdyscyplinarnego i grup roboczych z osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy przeprowadzono rozmowy interwencyjne oraz zaproponowano udział w programach edukacyjno - korekcyjnych dla sprawców przemocy. Zostali też wezwani do Punktu Konsultacyjnego, skierowani do Poradni Leczenia Uzależnień w Mońkach na leczenie odwykowe.

VI. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE.

Według najczęściej stosowanych definicji, przemoc to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Charakterystyka zjawiska – definicja przemocy w rodzinie:

- 1) jest intencjonalna;
- 2) wyraźna asymetria sił;
- 3) narusza prawa i dobra osobiste;
- 4) powoduje ból i cierpienie;
- 5) osłabia zdolność ofiary do samoobrony.

Skutki przemocy doznawanej w bliskiej relacji:

1. Wyuczona bezradność.
2. Syndrom sztokholmski czyli syndrom paradoksalnej wdzięczności.

3. Pranie mózgu.
4. Cykle przemocy.
5. Wiktyimizacja.

Bardzo często zdarza się, że osoby doznające przemocy w rodzinie nie szukają pomocy/zmiany sytuacji. Wynika to z następujących powodów:

- wierzą w zmianę zachowania sprawcy
- są związane emocjonalnie ze sprawcą
- boją się konsekwencji ujawnienia przemocy
- wstydzą się
- nie mają zaufania do służb
- mają złe doświadczenia z wcześniejszych prób szukania pomocy
- nie wierzą w możliwość zmiany!

VII. ZADANIA PROGRAMU.

Lp.	Zadanie	Opis zadania	Termin realizacji	Realizator lub koordynator
1)	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających za zadanie zapobieganie zjawisku przemocy, Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, Opracowywanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym, Inicjowanie działań w stosunku do sprawców przemocy, Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie, Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których występuje przemoc oraz efektów tych działań	Od 2022 r. do 2024 r.	GOPS Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego
2)	Realizacja programów ochrony osób doznających przemocy w rodzinie	Kierowanie osób doznających przemocy w rodzinie do Punktu Konsultacyjnego, prawnika i psychologa, Współpraca z instytucjami prowadzącymi domy samotnej matki oraz z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Mońkach, Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy, Praca socjalna ze świadkami przemocy, w tym dziećmi,	Od 2022 r. do 2024 r.	Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych GOPS Policja
3)	Dostarczanie	Dostarczanie informacji o instytucjach	Od 2022 r.	GOPS

<p>informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie mieszkańców Gminy Jasionówka</p>	<p>udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszurek, ulotek, plakatów itp.) dotyczących przemocy w rodzinie</p>	<p>do 2024 r.</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Policja Zespół Szkolno-Przedszkolny</p>
---	--	-------------------	--

VIII. FINANSOWANIE I EWALUACJA PROGRAMU

Źródłem finansowania Programu są środki własne gminy będące w dyspozycji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na realizację zadań przeciwdziałania przemocy w rodzinie.